

**concerto
BUDAPEST**

MAGYAR KINCSEK ÜNNEPE

2024. november 10.

VASÁRNAP | ZENEAKADÉMIA

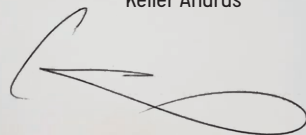
1 NAP | 3 KONCERT

Kedves Közönségünk!

Azt hiszem, alapvetően „kincskereső” személyiség vagyok. Ez az egyik szenvedélyem. Jó ideig állandóan különleges köveket meg ásványokat gyűjtöttem a turném folyamán, amit végül azért hagytam abba, mert olyan súlyokat cipeltem haza utazásokról, hogy szó szerint kiszakadt az összes ruhám a kövektől, amelyet próbáltam hazahozni. Valószínűleg a személyiségem része, hogy felfedezetlen, ismeretlen dolgok után kutassak, és megismertessem őket az emberekkel.

Felfedezés és újfelfedezés, az értékek megtalálása a központi motívuma évről évre a Magyar Kincsek Ünnepe fesztiválunknak. Ezen az eseményen a magyar zene kimeríthetetlen kincsestáré a fűszerep, melynek nagyszerűségét szeretnénk a zenész barátainkkal közösen évről évre megünnepelni. A magyar zene határtalan értékeket rejteget, még az ismertebb műveket sem fedezte fel eléggé a közönség. A fesztivál programjában éppen ezért helyet kapnak ritkábban hallható és rendkívül népszerű művek, klasszikus és kortárs magyar zeneszerzők kompozíciói is; műfaji fúziók, szabad improvizáció, virtuóz magyar előadóművészeknek dedikált művek és a Concerto Budapest számára íródott rapszódia is részét képezi ennek a számomra kiemelten fontos ünnepnek.

Keller András

CONCERTO BUDAPEST SZIMFONIKUS ZENEKAR – zene szenvedéllyel

A Concerto Budapest szimfonikus zenekar Magyarország egyik vezető nagyzenekara. Egyéni hangzásával, nagy ívű műsorszerkesztésével különleges és meghatározó szereplője a magyar és nemzetközi zenei életnek. Széles repertoárja a jól ismert klasszikusoktól napjaink kortárs darabjaiig terjed. Progresszív karaktere elementáris erővel nyilvánul meg zenészei játékában, előadásukat a zene szenvedélyes szeretetével teszik feledhetetlenné a közönség számára is.

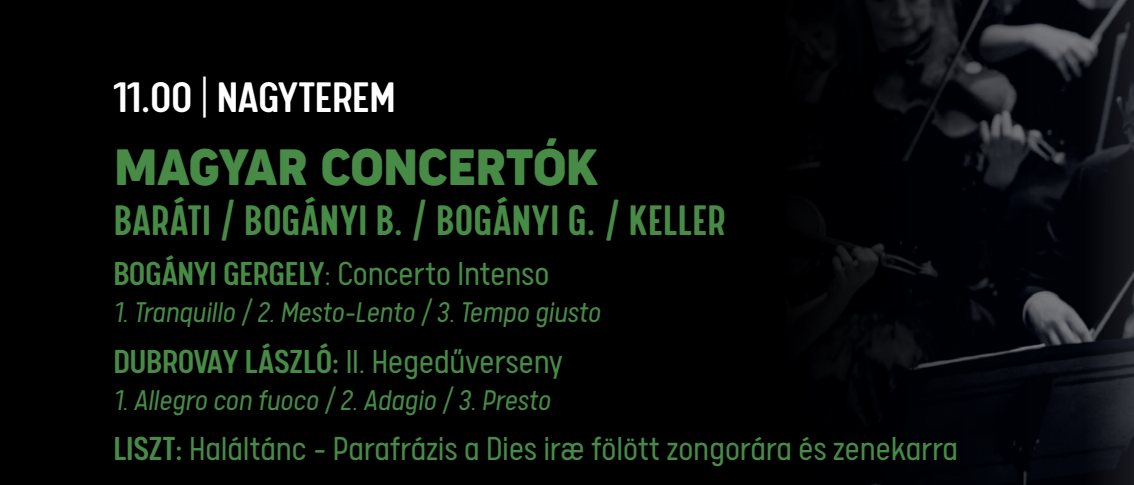
A zenekar egyike Magyarország legrégebbi együtteseinek, a több mint százéves múltat magáénak tudható Concerto Budapest elődje 1907-ben alakult meg. Zeneigazgatója és vezető karmestere a 2007-es centenárium óta Keller András világhírű hegedűművész-professzor, a Keller Quartet alapítója.

A Concerto Budapest Keller András személyében és vezetésével a magyar kamarazenélés legnevesebb tradícióit viszi tovább, melyeket Bartók Bélától és Weiner Leótól Végh Sándoron és Rados Ferencen át Kurtág Györgyig ívelő folytonosság és zenei szellemiség fémjelez.

A zenekar állandó vendégei olyan elismert magyar zenészek, mint Takács-Nagy Gábor, Ránki Dezső, Várjon Dénes, Kelemen Barnabás, Baráti Kristóf, Fenyő László, Szűcs Máté, Berecz Mihály és Perényi Miklós, visszatérő nemzetközi vendégművészei közé tartozik Gidon Kremer, Heinz Holliger, Isabelle Faust, Khatia Buniatishvili, Lucas Debargue, Mihail Pletnyov és Jevgenyij Koroljov.

A Concerto Budapest tiszteletbeli elnöke Kurtág György, a kortárs zene élő legendája.

11.00 | NAGYTEREM

MAGYAR CONCERTÓK

BARÁTI / BOGÁNYI B. / BOGÁNYI G. / KELLER

BOGÁNYI GERGELY: Concerto Intenso

1. *Tranquillo* / 2. *Mesto-Lento* / 3. *Tempo giusto*

DUBROVAY LÁSZLÓ: II. Hegedűverseny

1. *Allegro con fuoco* / 2. *Adagio* / 3. *Presto*

LISZT: Haláltánc – Parafrázis a Dies iræ fölött zongorára és zenekarra

Baráti Kristóf hegedű, **Bogányi Bence** fagott, **Bogányi Gergely** zongora
Concerto Budapest, vezényel: **Keller András**

Az igazán virtuóz játékosok, a hangszerükből különleges, szívszaggató hangokat elővarázsolni képes zenészek évszázadok óta inspirálják a zeneszerzőket. Az így születő művek olyan passzázsokat tartalmaznak, amelyeket kifejezetten az ő hangjukon képzelt el a komponista, esetleg más el sem tudja játszani e darabokat. A koncerten három ilyen dedikált művet hallhat a közönség. Elsőként az évek óta zeneszerzőként is tevékenykedő zongoraművész, Bogányi Gergely alkotása szólal meg, amelyet saját testvérének, a hihetetlenül magas technikai tudású Bogányi Bence fagottművésznek írt. A mű formailag fagottverseny, apparátusát tekintve szimfónia. Magyaros karakterű főtémák, filmzenei eszközök és tételről tételre egyre merészebb harmóniai világ jellemzi. Dubrovay László Baráti Kristóf hegedűjátéka miatt volt képtelen ellenállni, hogy megírja 2. hegedűversenyét. A 2011-es zenemű nyitótétele üveghangokban gazdag szonátaformában íródott, a lassú tétel komor hangulatát a harangok, ütőhangszerek és a hegedű siratódallama alapozza meg, a finálé pedig maga a virtuozitás. A koncertet Liszt *Haláltánca* zárja, amely Hans von Bülow német zongoraművész számára íródott, s liszti transzcendentális erőkkal és eszközökkel dolgozza fel a *Dies irae* középkori dallamát.

Mona Dániel

Baráti Kristóf

„Az igazi, önálló, kreatív interpretáció akkor tud teljesen kibontakozni, ha az ember annyira természetesen »közlekedik« a hangszerén, hogy elsősorban már tényleg **a zenei tartalom kezd izgatni**, annak felfedezése, dekódolása, újrafelfedezése vagy átfarmázása. **Így jöhetnek létre azok a varázslatos pillanatok, amelyekért érdemes zenélni.**”

Bogányi Bence

„**A fagott talált rám és választott ki engem:** ellenállhatatlan vonzódást éreztem a hangszer iránt akkoriban – és most is. Aktívan munkálkodom kortárs zeneszerzőkkel, több tucat új mű előadásában vettem már részt, célom a fagott minél jobb megismertetése a közönséggel, hisz egy sokoldalú, éneklő, igazi szólisztikus, kamarazenei, zenekari hangszerről van szó.”

Bogányi Gergely

„Olyan titkokat vagyunk hivatva közvetíteni, amiket mi sem értünk maradéktalanul, nem is lehetséges. Az a bizonyos plusz abból tud megszületni, ha **merjük és hagyjuk megtörténni bennünk a zenét.** Ha mindent kontrollálni akarunk, ez nem lehetséges.”

15.30 | SOLTI TEREM

TISZTELET LIGETINEK CIMBIÓZIS TRIÓ & LIGETI ENSEMBLE

LUKÁCS MIKLÓS: Responses to Ligeti

CIMBIÓZIS TRIÓ:

Lukács Miklós cimbalom, Orbán György nagybőgő, Baló István dob

A LIGETI ENSEMBLE fűvósai: Benyus János kürt, Benyus János kürt, Klenyán Csaba klarinét,
Kaczander Orsolya fuvola, Ella Dániel oboa

© Huszti István

Lukács Miklós

„Az improvizáció lényege, hogy spontán elmesélj valamit. Ha ezt kisgyerekkorunk óta gyakorolnánk, minden zenész élete könnyebb lenne. A jól improvizáló zenész olyan, mint egy nagyon jó színész: nem a szerepet játssza el, hanem a szerep kezd el benne játszani. A szabad improvizációhoz szükséges figyelem és interakció különleges szenzitivitást követel a zenészeketől, hogy folyamatosan együtt legyenek, együtt éljenek és lélegezzenek az éppen aktuális szöveggel. Tapasztalataim szerint erre csak az igazán nagyok képesek, de ők erre törekednek is. A Ligeti Ensemble tipikusan ilyen.”

A koncerten határokat nem ismerő művészek veszik kezükbe és formálják tovább Ligeti örökségét: két kiségyüttes közös játéka tesz tanúságot arról, hogy a magyar zeneszerző munkásságának ihlető ereje a kortárs jazzben is a mai napig jelen van. A Concerto Budapest égíse alatt működő Ligeti Ensemble zenészei szólaltatják meg az embert próbáló tíz fúvósötöstételt, amelyekre Lukács Miklós Cimbóziás Triója felel, elmosva a kortárs zene és a jazz között húzódó, sokszor amúgy is oly vékony határvonalat. Az együttműködést Lukács Miklós álmodta meg, és miután a két zenekar májusban a BMC Ligeti 100 fesztiválján bemutatta az anyagot, stúdióba is vonultak, amelynek eredménye Ligeti György születésének centenáriuma a BMC Records gondozásában jelent meg.

[BMC]

19.30 | NAGYTEREM

MAGYAR RAPSZÓDIÁK ÉS FANTÁZIÁK

BALÁZS / KISS GY. / SZALAI / LUKÁCS / KELLER

DUBROVAY LÁSZLÓ: III. Magyar rapszódia tároगतóra, cimbalomra és zenekarra – ősbemutató

1. Moderato / 2. Allegro

EÖTVÖS: Cziffra Psodia

KODÁLY: Fölszállott a páva – változatok egy magyar népdalra

LISZT: Magyar fantázia S.123 – Fantázia magyar népi dallamokra

Balázs János zongora, Kiss Gy. László tároगतó, Szalai András, Lukács Miklós cimbalom
Concerto Budapest, vezényel: Keller András

A múltban gyökerező és a jelen értékeit gyarapító kincsek kerülnek egymás mellé ezen az ünnepi koncerten, és e két idősí k rendre összeér, sőt összejátszik a Keller András által vezényelt hangversenyen. Hiszen Dubrovay László ősbemutató gyanánt felhangzó 3. Magyar rapszódijában szerephez jut nemzeti históriánk egyik emblemátikus hangszere, a tároगतó, illetve a csaknem félezer éve nálunk is bizonyítottan használt, elsősorban a cigány zenészek működéséhez kötött cimbalom, hogy azután a Balázs János és Lukács Miklós szólójával felhangzó 2020-as Eötvös Péter-mű, a Cziffra György születési centenáriumára szerzett Cziffra Psodia elénk idézze a bámulatos és oly küzdelmes sorsú zongoraművész emlékezetét. Mi több, a korszakos virtuóz nevének betűivel eljátszó alkotásban az Eötvös család személyes Cziffra-emlékei csakúgy felsejlenek, mint a nagy zongorista kávéházi muzsik, cimbalmos édesapjának alakja. Szintűgy programszerűen, de immár közös zenei örökségünk egészen messzi múltjához nyúlt vissza Kodály Zoltán a maga mesteri Páva-variációival, és a 19. század közepén egészen hasonló szándék motiválta a Magyar fantáziát megkomponáló Liszt Ferencet is, még ha a bámulatos zongoraversenyben felhasznált motívumok inkább a népies, mint a népzene közegeéből származnak is.

László Ferenc

© Csiba Szilvia

Balázs János

„A zene ősi rendeltetése az érzelmek kiváltása, melyet a művész a saját egyéniségének megmutatásával tud csak megvalósítani. **Az őszinteség és a saját mondanivaló sokkal fontosabb, mint a hangok adott idő alatti tökéletes eljátszása.**”

Kiss Gy. László

„Csodálatos utazás megszeliíteni egy százhus éves archaikus hangszert, felemelni a modern hangszerek közé, **kalandozni műfaji határok nélkül a népzeneitől a kortárs kompozíciókig**, élvezni varázslatos hangszíneit és dinamikáját.”

© Weber Attila

Szalai András

„Ha »**minden alkotás forrásának előfeltétele a felfedezés előérzete keltette étvágy**«, ahogy Stravinsky fogalmaz, akkor egy új zenemű bemutatása magát a felfedezés örömet helyezi a közönség asztalára. Ezért annak tálalása egy előadóművész különleges felelőssége.”

Dubrovay László

„Egy-egy rendkívüli képességű előadóművészt hallani mindig inspiráló. Rácsodálkozom, miket tud a hangszerén, és azonnal azt találom a legizgalmasabb feladatnak, hogy olyan új darabot írjak számára, amelyben ezt meg tudja mutatni. **A legnagyobbak előadása ezenfelül is valami megfoghatatlan, földöntúli szépséget, harmóniát, megtisztulást tud nyújtani.**”

10 november 2024.

Sunday / Liszt Academy

FESTIVAL OF HUNGARIAN GEMS

11.00 | GRAND HALL

HUNGARIAN CONCERTOS

**BARÁTI / B BOGÁNYI. /
G. BOGÁNYI / KELLER**

GERGELY BOGÁNYI: Concerto Intenso

LÁSZLÓ DUBROVAY:

Violin Concerto No. 2

LISZT: Totentanz – Paraphrase on
Dies irae for piano and orchestra

Kristóf Baráti violin, **Bence Bogányi** bassoon,
Gergely Bogányi piano
Concerto Budapest

Conductor: **András Keller**

15.30 | SOLTI HALL

RESPONSES TO LIGETI

**CIMBIOSIS TRIO &
LIGETI ENSEMBLE**

MIKLÓS LUKÁCS:

Responses to Ligeti

CIMBIOSIS TRIO:

Miklós Lukács cimbalom

György Orbán double bass

István Baló drums

Wind band of LIGETI ENSEMBLE:

Orsolya Kaczander flute

Dániel Ella oboe

Csaba Klenyán clarinet

Bálint Mohai bassoon

János Benyus horn

19.30 | GRAND HALL

HUNGARIAN RHAPSODIES & FANTASIES

**BALÁZS / GY. KISS / SZALAI /
LUKÁCS / KELLER**

LÁSZLÓ DUBROVAY: Hungarian Rhapsody No. 3
for tárogató, cimbalom and orchestra –
world premiere

EÖTVÖS: Cziffra Psodia

KODÁLY: The Peacock –
Variations on a Hungarian folk tune

LISZT: Hungarian Fantasy S.123 –
Fantasia on Hungarian folk melodies

János Balázs piano, **László Kiss Gy.** tárogató,
Miklós Lukács, András Szalai cimbalom
Concerto Budapest, Conductor: András Keller

concerto BUDAPEST

concertobudapest.hu

concertobudapest

concerto_budapest

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM